

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Oosterland

28/05/2020
jaargang 98

nr **35**

Op 29 augustus 2017 wordt de gemeente van Oosterland opgeschrikt door het plotselinge overlijden van ds. J. van Belzen, in de leeftijd van 53 jaar. In De Saambinder van 7 september wordt hij door ds. C. van Krimpen herdacht: 'Op jonge leeftijd had hij al een betrekking op de dienst des Heeren. De zaak zelf bleef lange tijd bedekt, al werd het op momenten weleens levendig. Een leven van op en neer volgde. Zo onmogelijk van zijn zijde, totdat de Heere in

dit ambt doortrok. Hij werd geroepen met de woorden uit Psalm 105 vers 1: 'Roep Zijn Naam aan, maakt Zijn daden bekend onder de volken'. Wat voelde hij zijn zwakheid, opstand en krachteloosheid. Maar de Heere wees hem op Zijn kracht, die in zwakheid wordt volbracht. (...) Zijn strijd is ten einde. Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid'.

Pinksterfeest, Christus-feest

Zojuist is met het Pinksterfeest in Jeruzalem de Heilige Geest uitgestort onder de tekenen van wind en vuur. Mensen uit verschillende landen komen erop af. En deze mensen horen de apostelen in hun eigen taal Gods grote werken verkondigen.

Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort.

Handelingen 2:33

Ontzetting, verbazing en verwondering alom, dat kunnen we begrijpen. De één zegt in twijfelmoedigheid: wat heeft dit allemaal te betekenen? Anderen daarentegen hebben hun conclusie snel getrokken: deze mensen zijn al vroeg dronken. Tegen de achtergrond van vragen en gedachten van mensen zoals wij, legt Petrus in zijn Pinksterpreek het Pinksterwonder uit. Bovenstaande tekstwoorden maken daar deel van uit.

Christus is verhoogd

In het eerste deel van de tekst zegt Petrus dat de Heere Jezus door de rechterhand van God verhoogd is. Het feit van de uitstorting van de Heilige Geest is het bewijs van het feit van de opstanding van de Heere Jezus uit de doden en van het feit van de hemelvaart van de Heere Jezus. God de Vader verhoogde Zijn Zoon, omdat Hij helemaal tevreden is gesteld door het werk van Zijn Zoon. De Heere Jezus heeft in Zijn lijden en sterven alles gedaan wat Hij op Zich genomen had in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. De prijs is betaald en het is alles aanvaard en aangenomen. Nu kunnen alle mensen zalig worden, nu zullen Gods kinderen zalig worden.

Christus heeft ontvangen

Daarom heeft de Heere Jezus bij Zijn verhoging de Heilige Geest ontvangen, zo zegt Petrus in het tweede deel van de tekst. De Heere Jezus heeft na Zijn verhoging de beschikking gekregen

over de beloofde Heilige Geest als onderdeel van het loon op Zijn Middelaarswerk. Want de Heilige Geest zal door de Zoon namens de Vader uitgezonden worden om te zorgen voor de toepassing van alles wat Christus voor Zijn kinderen heeft verworven.

Christus heeft uitgestort

Dat is dan ook de betekenis van alles wat men op de Pinksterdag zag en hoorde, zegt Petrus tenslotte. En daarmee komen de tekenen van de uitstorting van de Heilige Geest terug.

Verdeelde tongen als van vuur vertellen van Gods heiligheid en rechtvaardigheid, van het verlichtende, ontdekkende werk van de Heilige Geest en van het verwarrende werk van de Heilige Geest. Zoals wij geboren zijn, is het bij ons als een donkere kamer waarvan de ramen dicht en de gordijnen gesloten zijn. Wij tasten in geestelijk opzicht in het duister, we weten het niet en we zien het niet. En we brengen daar vanuit onszelf geen verandering in aan. We kunnen dat niet, en we willen dat niet. En wanneer de Heilige Geest tegen die donkere achtergrond aan het werk gaat in ons hart, dan gaat het licht aan, in de diepste zin van het woord. Mijn hart wordt dan geopend, mijn verstand wordt verlicht en mijn wil wordt omgebogen. Er gaat licht op over mijn schuld en mijn verlorenheid. Ik ga het zien en geloven, ik leer buigen voor de Heere om Hem in Zijn oordeel over mijn leven gelijk te gaan geven. Er gaat ook licht op over de Heere Jezus, de Middelaar door Wie mensen met God in een verzoende verhouding komen; er gaat licht op over de rijkdom van het leven met Hem. In de worstelingen over de toe-eigening van het heil wordt het met Psalm 43: 'Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden, dat zij mij brengen tot den berg Uwer heiligheid en tot Uw woningen; en dat ik inga tot Gods altaar, tot den God der blijdschap mijner verheuging, en U met de harp love, o God, mijn God!'

Licht over het welbehagen

Er gaat bij Gods altaren, bij het lijden en

ds. R.A.M. Visser,
Apeldoorn

In dit nummer

4 Het heilsfeit van Pinksteren

8 Theófilus, de voortreffelijke

24 Dubbele Trooster

- 2** Pinksterfeest, Christus-feest
- 3** Leren op de school van Christus [22]
- 5** De prediking van Pinksteren
- 6** De vrucht van Pinksteren
- 7** De overheid en onze kerkdienst
- 10** Bijbelstudie [4] Dwaalleraars en valse belijders
- 11** Het nut van coaching
- 12** Commentaar: Joseph Stalin in Russische kerk
- 13** Puriteinen in New England [2]
- 14** Boekennieuws
- 15** Kerknieuws
- 16** Berichten
- 16** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [22]

Ralph Venning

sterven van de Heere Jezus in de plaats van verloren zondaren, licht op over Gods welbehagen en Gods eeuwige zondaarsliefde om Christus' wil. En door het geloof leert de zondaar het op Gods tijd nazeggen: niet alleen voor anderen, maar nu ook voor mij! Terwijl het geloof dan ook altijd wérkzaam wordt, vruchten gaat voortbrengen. Op de weg naar Christus volgt het leven met Christus.

We zien het aan de apostelen: de Heere gaat door Zijn Geest in staat stellen om Gods grote werken te vertellen. Dat is soms letterlijk vúríg spreken. De Heere geeft soms een zo vurige ijver voor de dingen van Zijn dienst en Zijn Koninkrijk. En een diep verlangen om daar waar de Heere ons een plaats geeft, goed van Hem te mogen spreken.

Je hoort het ook aan het geluid als van een loeiende orkaanwind, ook zo'n teken van het werk van de Heilige Geest. Tegenhouden kun je dat niet, Gods werk in Gods Koninkrijk gaat gewoon door. En Hij blaast in harten van mensen, zodat álles omver wordt geworpen waarmee wij ons tegenover de Heere staande proberen te houden. Deze wind wordt gedreven door het recht van God om plaats te maken voor de genade van God. En dat: telkens weer en meer.

Ontwaak, Noordenwind

Wanneer heeft deze wind in het leven met de Heere voor het laatst gewaaid in de donkere kamer van het hart? Ook in het leven met de Heere is frisse lucht zo nodig! De ingezonkenheid en geestelijke dorheid is een scherpe aanklacht tegen de kinderen van God. Geestelijke lautheid en ontrouw beneemt Gods kinderen helaas zo vaak de vrijmoedigheid. Dan is er verachtering in het leven met de Heere. Terwijl de Heere er Zijn kinderen toe oproept om op te wassen in de genade en kennis van Christus Jezus de Heere.

Het zij ons aller gebed: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten!'

Deel II Zuigelingen

VI HET GELOOF VAN DE ZUIGELINGEN

Hoe hun geloof zich richt op God

a. *Zuigelingen geloven dat God is, en dat Hij een Beloner is van degenen die Hem zoeken, want zonder dat geloof zou het onmogelijk zijn om God te behagen en tot Hem te komen op zoekende en smekende wijze (Hebr. 11:6).*

Er is een geloof dat we *komen* noemen, maar er is ook een geloof dat aan dit komen voorafgaat, een geloof dat God is, want niemand zoekt naar iets dat niet bestaat of waarvan men niet gelooft dat het bestaat. Het is ook een geloof dat Hij een Beloner is van degenen die Hem zoeken. Wie in waarheid zoekt, zoekt niet tevergeefs. Welnu, in het algemeen gelooft de zuigeling dit, hoewel hij nog niet kan bezien of zijn eigen komen en zoeken door God verwelkomd en beloond zullen worden, zoals we dat ook zien bij de Syro-Fenicische vrouw en aanvankelijk bij de verloren zoon.

b. *Zuigelingen geloven dat God hen kan bekeren en zaligmaken als het Hem behaagt.*

Zij geloven ten volle in Zijn kracht, maar niet evenzeer in Zijn gewilligheid zoals de gevorderde heiligen. Toen Efraïm zichzelf beklaagde, zei hij: 'Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn', en God antwoordde daarop: 'Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE' (Jer. 31:18, 20). De verloren zoon geloofde dat zijn vader hem weer kon oprichten, ook al had hij alles er doorgebracht, en dat hij weer een nieuw mens kon worden. De zuigeling praat net als de melaatse: 'Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen' (Matth. 8:2), en dat bleek waar te zijn.

c. *Zuigelingen kijken verder, ze kijken ook naar de beloften van God.*

Ze komen veel uitnodigingen en beloften tegen en nemen er hun toevlucht toe. Maar ze kijken niet veel naar Christus, in Wie God al deze beloften gedaan heeft. Ze rusten als het ware op de ark, maar komen er niet in, terwijl gevorderde heiligen Christus Jezus zien als het fundament en de volheid van elke belofte. Gevorderde heiligen geven weinig om het kabinet zonder het juweel, of om de akker zonder de verborgen parel. De beloften zijn inderdaad middelen om het geloof aan te moedigen, maar ze zijn geen rustgrond voor de ziel. Vergeving van zonden wordt niet beloofd waar het geloof in Christus ontbreekt (Hand. 26:18). Datzelfde geldt voor het eeuwige leven (2 Tim. 1:1) en de gerechtigheid (Filipp. 3). Ook van deze dingen hebben de zuigelingen een algemeen besef. Zo varen ze dus als het ware naar Christus toe, niet met volle zeilen, maar met zijwind.

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Het heilsfeit van Pinksteren

Handelingen 2:1-4

Pinksteren is al duizenden jaren een bijzonder feest. Wij gedenken op deze dag de uitstorting van de Heilige Geest. Maar weet u dat Pinksteren eigenlijk een feest is met vier betekenissen?

ds. H.J. Agteresch,
Werkendam

Bij de Joden is het Pinksterfeest vanouds de dankdag voor de ingezamelde tarweoogst.

Bij de Joden is het Pinksterfeest vanouds de dankdag voor de ingezamelde tarweoogst. De eerste twee gebakken tarwebroden worden als beweegoffer geheiligd voor de Heere. Daarom wordt Pinksteren het 'feest van de eerstelingen' genoemd. Pinksteren komt van het Griekse woord 'pentacoste'. Dat betekent vijftig. Nu begrijpen we dat op de pinksterdag ook de wetgeving op Sinai herdacht wordt. Dit vond namelijk plaats vijftig dagen na de instelling van het Pascha en de uittocht uit Egypte. Pinksteren is ook het 'feest van de wetgeving'. En wat zien we op het Pinksterfeest? De apostelen en honderdtwintig anderen zijn eendrachtelijk bijeen. Een kleine, levende Kerk, één in geloof, hoop, liefde en... in gebed. Ze loven en danken, en ze bidden en smeken. Ze zijn tegelijk bezittend en missend. Het is vrede in hun ziel. Christus heeft voor hen de weg bereid naar de

Vader en zit als Voorbidder aan de rechterhand van Zijn Vader. Maar ze missen een Voorbidder in hun hart. Ze missen de Geest, Die als tegenpand naar de aarde gezonden zal worden. Dit gemis is gewerkt door de belofte van de Vader (Luk. 24:49). We leren hieruit dat God Zijn genade en de Heilige Geest alleen aan diegenen geven wil, die Hem met hartelijk zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken (Zondag 45).

Samengekomen in Jeruzalem

Wat zien we nog meer? Een grote menigte van Joden en Jodengenoten uit het hele land en de diaspora is samengekomen in Jeruzalem. Als u de in de verzen 9 tot en met 11 genoemde landen op een wereldkaart zou opzoeken, dan zult u zien dat uit alle windstreken Joden naar Jeruzalem gekomen zijn. En juist op deze dag gaat er iets groots gebeuren! Hier staat ons verstand met eerbied stil. Want had de

HEERE een betere dag kunnen bedenken waarop de Heilige Geest wordt uitgestort?

De dag van het Pinksterfeest werd vervuld. Dit heeft een diepere betekenis dan 'aanbroken'. We kunnen hierbij denken aan een zandloper. Bij de schepping was het onderste reservoir geheel leeg. Vanaf dat moment liet God, met eerbied gesproken, de zandkorreltjes vallen. Alléén God wist wanneer de zandloper vol werd. Toen de zandloper vol was, werd Christus geboren, in de volheid des tijds. God draaide de zandloper weer om. Als het onderste reservoir wéér vol is, zal de Heilige Geest worden uitgestort. Jezus zal zijn verheerlijkt (Joh. 7:39). En dat moment is nú aanbroken. De Heilige Geest wordt uitgestort. Haastelijk! Als met de kracht van een waterval, gepaard met drie machtige tekenen. Er klinkt een geluid als orkaangebulder. Zo werkt de Geest als een wind: onnaspeurlijk, onwederstandelijk en zuiverend. Is het zo weleens gaan waaien in uw leven? Er wordt een groot vuur gezien dat zich verdeelt in tongen over de hoofden van de twaalf apostelen. Vuur verlicht, verwarmt, loutert en brandt uit. Wat mag u hiervan kennen? Dan horen de aanwezigen in hun eigen taal de grote werken Gods spreken. Wat een wonder! Het genadeverbond krijgt een universeel karakter. Mocht u al in uw geboortetaal slecht spreken van uzelf vanwege uw zonden en goed van God vanwege Zijn genade?

De volle gemeenschap

Zij werden allen vervuld met de Heilige Geest. Kerstfeest predikt: God met ons. Goede Vrijdag predikt: God voor ons. En Pinksteren predikt: God in ons. Dat is het grootste wonder! Kan de liefde van God nog verder gaan? Pinksteren betekent de volle gemeenschap met een drie-enig God. De paradijsgemeenschap is weer in beginsel hersteld. De leden van de Kerk mogen de inwoning van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest kennen. God is hun Vader, Jezus is hun Borg en de Heilige Geest is hun Trooster. Is dat niet vol? Kinderen des Heeren, verlang er toch naar om deze tere zaken bevindelijk te mogen kennen. Pinksteren is het 'feest van de volheid'. Het gerucht van de wonderlijke gebeurtenis drong door tot de omliggende heidenvolkeren. Het Evangelie zal verkondigd worden over de gehele wereld. Zo is Pinksteren het feest van de eerstelingen, het feest van de wetgeving, het feest van de volheid en... het feest van de zending! Welke geest woont in u? De geest der wereld óf de Geest Die uit God is?

De prediking van Pinksteren

Handelingen 2:14-36

Over preken is al heel wat gezegd en geschreven. Ieder heeft er zijn eigen opvattingen over. Er worden zelfs wetenschappelijke schema's opgesteld, waaraan preken zouden moeten voldoen. Ik denk dat mensen soms een onvoldoende geven aan preken waar God Zich van bedient.

ds. A. Schot,
Nunspeet

Preken waar de predikers zich aan kunnen toetsen, zijn preken die geïnspireerd werden door de Heilige Geest. In Handelingen 2 vinden we een treffende Pinksterpreek van een prediker, die vol was met de Heilige Geest. Laten we eens letten op de vorm en de inhoud van zijn boodschap.

Over het geheel kan gezegd worden dat de Heilige Geest Petrus doet spreken in een verstaanbare taal. Dat geldt niet alleen de taal waarin hij spreekt, maar ook de woorden die hij kiest. Hij begeeft zich niet tot allerlei spitsvondigheden van menselijke wijsheid. De prediker mag in alle eenvoud zijn boodschap aan het oor leggen. De Heilige Geest bedient Zich van een zeer eenvoudig middel om het hart te bereiken.

Schriftuurlijke prediking

In de eerste plaats valt op dat de preek van Petrus *Schriftuurlijk* is. Dat lijkt misschien vanzelfsprekend, maar dat is het helaas niet. Er worden preken gehouden waarin de Schrift nog maar nauwelijks aan de orde komt. Petrus laat de Schrift voortdurend spreken. De prediker, door de Heilige Geest geleid, zal daaraan herkend worden. Het Woord is immers door de

Heilige Geest geïnspireerd. Met kan de Bijbel ernaast leggen.

Het uitgangspunt van de preek is de profetie van Joël. Deze tekstwoorden dekken de gehele boodschap. Vanuit de Psalmen wordt aangetoond hoe God dit Woord heeft vervuld. Psalm 16, Psalm 110 en Psalm 118 worden aangestipt om de boodschap te funderen. Vanuit die Schriftplaatsen volgt de Schriftverklaring. Petrus schroomt daarbij niet om te zeggen wat het niet is, en wat het wel is.

Trinitarisch en christocentrisch

In de tweede plaats is deze preek voluit *trinitarisch*. Het werk van de drie-enige God staat centraal. De preek is vol van de grote werken Gods. Samenvattend kunnen we zeggen: de vernederde Christus is door de rechterhand van de Vader verhoogd en stort daarna de Heilige Geest uit. De zaligheid is een werk van God Drie-enig. De mens valt erbuiten.

In de derde plaats is deze preek voluit *christocentrisch*. Petrus maakt geen keuze tussen een trinitarische preek of een christocentrische preek. In deze Pinkster-

preek blijken beide heel goed te kunnen samengaan. Door trinitarisch te preken, staat alles op de juiste plaats.

Pneumatologische prediking

In de vierde plaats blijkt de preek van Petrus *pneumatologisch* te zijn. Dat wil zeggen: in deze Pinksterpreek functioneert het werk van de Persoon van de Heilige Geest. Christus past de verworven weldaden alleen toe door de Heilige Geest. Die Geest komt van boven. Hij wordt uitgestort en Zijn werk is als de regen. Vanzelfsprekend is dit allemaal uit te werken, maar de grondlijnen zijn duidelijk aanwezig.

Heilsordelijke prediking

In de vijfde plaats kan de preek van Petrus *heilsordelijk* genoemd worden. Hij ziet het heilsfeit van Pinksteren niet los van de andere heilsfeiten. De Vader kan de Geest niet zenden als Zijn recht niet was bevredigd. De Nazarener (Kerstfeest) is aan het kruis gehecht en gedood (Goede Vrijdag). God heeft Hem opgewekt (Pasen). Hij is door de rechterhand Gods verhoogd (Hemelvaart). Hij heeft de Heilige Geest van de Vader ontvangen en uitgestort (Pinksteren). Inmiddels verblijft Christus aan de rechterhand Gods, totdat Zijn vijanden tot een voetbank zullen gezet zijn (wederkomst). Wie over Pinksteren preekt, kan niet om de andere heilsfeiten heen.

Bevindelijk en eerbiedig

In de zesde plaats blijkt de preek van Petrus een *bevindelijke preek* te zijn. De separerende toepassing ontbreekt niet. Die toepassing is tweeërlei. Aan de ene kant stelt Petrus de hoorders schuldig. 'Dien gij gekruist hebt'. De oproep tot bekering ontbreekt niet. Hij wijst hen ook op de mogelijkheid van zalig worden: 'En het zal zijn dat een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden'. Aan de andere kant vertroost hij Gods kinderen. Hij maakt onderscheid tussen belofte en vervulling. God laat met Pinksteren zien dat Hij een Waarmaker is van Zijn Woord.

In de zevende plaats blijkt de preek van Petrus een zeer *eerbiedige preek* te zijn. Hier is geen man aan het Woord die probeert met populistische trucjes de hoorders op zijn hand te krijgen. Hier klinkt iets in door van een heilig besef: 'Alzo zegt de HEERE'. De pinksterpreek staat in het licht van de wederkomst. Moge de predikers met Pinksteren door deze zelfde Geest geleid en verlicht worden. Zie eens welke vruchten deze eenvoudige preek dragen mocht.

De Geest komt van boven. Hij wordt uitgestort en Zijn werk is als de regen.

De vrucht van Pinksteren

‘En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?’

Handelingen 2:37

Wat was er een rijke vrucht op de Pinksterdag. De Heere vervulde Zijn woord dat Hij van Zijn Geest zou uitstorten op alle vlees.

ds. G.J.N. Moens,
Middelharnis

Dit waren nog maar de eerstelingen van de rijke oogst die volgen zou.

Wat werd dit al zichtbaar op de Pinksterdag zelf. Niet één of tien of honderd, nee, drieduizend zielen op reis naar de eeuwigheid werden door God tot God bekeerd. En dat op één dag onder één preek. Voor de Heere is toch niets te wonderlijk. En dit waren nog maar de eerstelingen van de rijke oogst die volgen zou. Wat een gezegende vrucht op de Middelaarsbediening van Christus, naar het welbehagen des Vaders. Vervuld met de Geest van Christus verkondigde Petrus de grote werken Gods. Eerlijk wees hij de zonde aan: ‘Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk dezen Jezus, Dien gij gekruist hebt’. En de Heilige Geest Die het hart van de prediker vervulde en hem de woorden in de mond gaf, bracht het ook Zelf in de harten van de hoorders.

Verslagen en doorstoken

‘En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart’ (vers 37a). Letterlijk staat er: ze werden doorstoken. Er ging kracht uit van het Woord. Er werden onder die prediking pijlen afgeschoten. En elke pijl was raak. De Heilige Geest doorstak en verbrijzelde het hart. Toen ging het licht van Gods Geest zalmakend op in hun hart. Nu zagen zij hun zonde, bedreven tegen de Heere en Zijn Gezalfde. Er blijft geen verontschuldiging over: ‘Dien gij gekruist hebt’ (vers 36b). De Heilige Geest overtuigt hen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Als door een bliksemstraal getroffen, wordt heel hun leven opengelegd. Hun denken, hun woorden, hun werken, hun godsdienst komt te staan in het ontzettende licht van de Goddelijke Majesteit, Zijn heiligheid en Zijn rechtvaardige toorn! Wat gebeurt er op die Pinksterdag een onuitsprekelijk wonder. Hier zijn driedui-

zend adamskinderen die het voor God gaan verliezen. Drieduizend zielen, die niet meer weten hoe ze zalig moeten worden, die uit de verlorenheid van hun bestaan gaan roepen tot de levende God. Daarom horen we ook hun bange vraag aan Petrus en de andere apostelen: ‘Wat zullen wij doen, mannen broeders?’ (vers 37b).

Gods gezanten

‘Mannen broeders’. Eerst waren het in hun ogen nog verachtelijke Galileeërs, misschien hebben ze ook wel gespot. Maar nu is er achtung en eerbied. Nu zien ze hen als Gods gezanten om hen te onderwijzen in de weg der zaligheid! ‘Wat zullen wij doen?’ Tevoren was dat geen probleem. Ze waren godsdienstige mensen en brachten hun offers. Zij waren er op de grote feestdagen. Ze dachten rijk en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben, maar nu zien ze door het licht van Gods Geest hoe ellendig, blind, arm en naakt ze zijn: ‘Wat zullen wij doen?’ Jong en oud, wat zou het gelukkig zijn als we zo door de Geest van Pinksteren verslagen werden in ons hart. Dat geeft een roepen naar de hemel. Dan zie ik hoe nameloos ellendig ik geworden ben door de zonde en dat ik daarom Gods gunst moet missen. De kanttekeningen (nr. 75) wijzen er zo eenvoudig en helder op: ‘Namelijk om de verdiende straf te ontvlieden, vergeving onzer zonden te verkrijgen en zalig te worden’.

Verwondering en aanbidding

Hoe zal het antwoord van de apostel zijn? Geleid door de Heilige Geest wijst hij af van zichzelf en predikt hij Christus Jezus, de enige Naam tot zaligheid. Hij heeft de hemel geopend voor de ziel die God moet rechtvaardigen en zichzelf moet veroordelen! In de Naam van Jezus Christus is het leven tot in eeuwigheid. En de Heilige Geest opent op Zijn tijd het oog voor Christus.

Wie zal kunnen zeggen wat een blijdschap, verwondering en aanbidding in het hart gevonden wordt, wanneer we Hem mogen aanschouwen in Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid. Het is ook de Heilige Geest Die de ziel geen rust geeft in wat er geweest is, maar Die gedurig uitdrijft om op rechtsgronden te mogen weten het eigendom van Hem te zijn. Hij de mijne en ik de Zijne, gekocht met Zijn dierbaar bloed en vergeving der zonde.

Mag deze vrucht van Pinksteren ook nu nog bij ons en allen die ons lief zijn gevonden worden?

De overheid en onze kerkendienst

Wat zal ik blij zijn als we weer naar de kerk mogen gaan. Hoewel we niet zo optimistisch zijn en we werkelijk geduld zullen moeten hebben, mogen we daar toch om bidden en ernaar uitzien?
Mét Psalm 84.

v. A.

Het samenkomen als gemeente is in zijn wezen onvervangbaar! Hoe zeer we de hulpmiddelen ook waarderen, hulpmiddelen blijven het. Ik weet dat er in de gemeenten ook zo over gedacht wordt, onder ouderen en tot mijn blijdschap ook onder onze jongeren. Daarom hoop ik van ganser harte dat deze onvergetelijke tijd ons iets leren mag: leren waarderen, leren tot bekering, leren de grote waarde van Gods dag en Zijn dierbare inzetten. O, dat we de genademiddelen toch meer zouden waarderen! Dat deze 'lege' weken zouden mogen dienen juist tot versterking van de band met de gemeente. En dat er toch alstublieft niet een proces van gewinning, gemakzucht en verkeerde gewoontevorming op gang gebracht zou worden. Want dat zou ook kunnen. Niet alleen bij onze jongeren, ook bij ouderen! Het boze mensenhart en de tijdgeest maken ons daarvoor vatbaar. Mag ik deze zorg uitspreken en met u delen? Om die zorg samen voor Gods aangezicht te dragen. 'Versterkt U, Heere, de goede onderlinge band, en verhindert U de dreigende vervreemding.'

Dertig en honderd

Misschien mogen we stap voor stap naar dertig personen en dan - weer na weken? - naar honderd. En daarna? En hoe moeten we dit dan organiseren? Hoe moet het met het zingen? Hoe moet het met de ongedoopte kinderen? Hoe moet het met de avondmaalsbediening? En zo zijn er nog heel veel onbeantwoorde vragen. Met u als verstrooide schapen zou ik Psalm

Wie van overheid en onderdanen ziet Góds hand?
Wie in kerk en samenleving belijdt Gods spreken?
Wie, van hoog tot laag, buigt onder Gods slagen?

74 wel willen zingen en bidden: 'Herdenk de trouw aan ons voorheen betoond... Uw heiligdom verdorven en vertreden... Ter plaatse van het gebed... geen sterveling weet hoelang dit duren zal... Ach, waarom trekt Gij Uw hand dus van ons af, Uw rechterhand die ons tot steun kan strekken? Ai, wil haar eens uit Uwen boezem trekken; en maak een eind aan Uw gestrenge straf. Gij evenwel, Gij blijft Dezelfde, o HEER! Gij zijt vanouds mijn Toeverlaat, mijn Koning, Die uitkomst geeft...'

De heilige kerkendienst

U merkt dat het me niet gaat over verruiming voor de horeca, de opening van sportscholen en de verruiming voor vechtsporten. Ik heb het over de middelen tot welzijn van onze ziel! Over de zielszorg, in brede en diepe zin van het woord. In de eenheid van lichaam en ziel mogen we dat vooral niet vergeten. Dat zouden we zo graag merken aan onze overheden. Ze zijn toch 'ons ten goede?' (Rom. 13:1-7). Dit gaat toch dieper dan sport en spel? Dat laat zich niet afdoen met: 'Laat de kerk het Woord verspreiden en niet het virus!'

Waarom mogen hijgende sportmensen op meer empathie rekenen dan zingende kerkmensen?

In het licht van artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreken we onze overheden aan op de geestelijk dimensie van haar taak. 'Om de hand te houden aan de heilige kerkendienst', beseffend welke grote waarde die heeft. Werkelijk voor ieder mens! 'Om het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen en het woord des Evangelies overal te doen prediken'. We mogen al onze overheidspersonen vanuit de Heilige Schrift hiertoe toch wel hartelijk oproepen? Opdat het merkbaar zal zijn dat het niet slechts gaat om de 'belangen' van een bepaalde groep in de samenleving, maar om de eer en de (ver) ordeningen van de allerhoogste Majesteit, waarvan zelfs Nebukadnézar moest getuigen: 'Hoe groot zijn Zijn tekenen, en hoe machtig Zijn wonderen! Zijn Rijk is een eeuwig Rijk en Zijn heerschappij is van geslacht tot geslacht (Dan. 4:3). Al zijn werken zijn waarheid en al Zijn paden zijn gericht (vers 37).

In ongeveer 600 voor Christus werd dit door een heiden beleden. Een overheids-persoon, die niet ongewaarschuwd zijn weg ging. Een supermens in eigen oog, die tot een beestmens werd. Die er pijnlijk achter gebracht werd dat hij slechts 'bij de gratie Gods' regeerde. De Godsregering in het voortwintelen van de eeuwen. De Godsregering in de wisselende tonelen. Zelfs door diepe crises, rampen en oorden heen.

Gods hand

Wie van overheid en onderdanen ziet Góds hand? Wie in kerk en samenleving belijdt Gods spreken? Wie, van hoog tot laag, buigt onder Gods slagen? Ons is het gebed voor onze overheden opgedragen. Daarom doen we dat ook van ganser harte. Maar dan wel in déze zin. Terwijl de RD-journalist een vraag over de kerkdienst aan het formuleren is, schudt onze minister-president helaas al beslist het hoofd. Waarom wordt toch niet meer merkbaar dat het gemis van samenkomen wéégt? Waarom niet meer een meevoelen en meedenken in omstandigheden die eigenlijk zo niet kunnen en mogen voortduren voor het kerk-zijn, in deze tijd?

Deze nood is niet minder groot dan die van onze economie. Vandaar de hartelijke oproep: om merkbaar 'de heilige kerkdienst' te (helpen) bevorderen! Tot bevordering van het Rijk van Christus. En daarmee tot wezenlijke troost in leven en sterven.

Theófilus, de voortreffelijke

J. van 't Hul,
Lieren

De apostel Lukas geeft, net als de Griekse historieschrijvers van die dagen, zijn boek "Handelingen der apostelen" een Voorrede mee, als aanhef. Daarin ontmoeten we 'Theófilus, de voortreffelijke'.

In dit mooi geschreven, klassieke Voorwoord noemt Lukas ook 'het eerste boek' dat hij gemaakt heeft, namelijk het 'evangelie naar de beschrijving van Lukas'. In dat eerste boek beschrijft hij wat Jezus heeft gedaan en wat Hij heeft geleerd, tot op de dag waarop Hij voor de ogen van Zijn discipelen was teruggekeerd naar Zijn Vader in de hemel.

Het boek Handelingen is dus het vervolg op dat 'eerste boek'. In Handelingen beschrijft Lukas het begin, de voortgang en de verdere verspreiding van het Evangelie. Die twee boeken horen bij elkaar. Veel van de dingen die hebben plaatsgevonden, heeft Lukas voor zijn ogen zien gebeuren! En nu gaat hij ze overleveren, vertellen, aan een zekere 'Theófilus, de voortreffelijke'.

Naarstig onderzocht

Als een waar dienaar des Woords draagt Lukas zijn boek "Handelingen der apostelen" op aan Theófilus. Het opdragen van geschriften aan hooggeplaatste personen kwam in die dagen wel meer voor, ook al was het werk uiteindelijk in veel gevallen voor een groter publiek bestemd. Lukas begint zijn boek "Handelingen" zo: 'Het eerste boek heb ik gemaakt, o Theófilus... Dat éérste boek (het evangelie naar de beschrijving van Lukas) had Lukas

ook opgedragen aan deze Theófilus. In de Voorrede van het Bijbelboek "Lukas" schrijft hij: 'Zo heeft het ook mij goed gedacht, hebbende alles van voren aan naarstiglijk onderzocht, vervolgens aan u te schrijven, o voortreffelijke Theófilus' (Luk. 1:3).

Vriend van Lukas

Wat we van deze Theófilus weten, is niet veel. Hij zal een leerling of een vriend van Lukas zijn geweest. De meeste verklaarders denken dat hij een hooggeplaatste Romeinse ambtenaar was, een welgesteld overheidsfunctionaris. Daarom spreekt Lukas hem ook aan met: 'voortreffelijke Theófilus', waarbij dit 'voortreffelijke' niet in de eerste plaats wijst op het 'voortreffelijke' karakter van deze man, maar op zijn hoge positie of zijn ambt.

Kanttekening 8 bij Lukas 1:3 zegt ook dat het onzeker is wie Theófilus precies geweest is, 'doch uit deze titel, die hem hier gegeven wordt, blijkt dat hij een aanzienlijk en voortreffelijk man is geweest, alzo deze titel de Romeinse stadhouders Felix en Festus ook gegeven wordt' ('machtigste Felix, Handelingen 24:3; en 'machtigste Festus', Handelingen 26:25).

"Vriend van God"

De evangelienschrijver Lukas geeft weinig

informatie over Theófilus, maar het is wel duidelijk dat hij buitgewoon veel waardering voor hem heeft. Lukas heeft achtung en respect voor deze Romein, want het gaat om een man van aanzien. Velen denken aan een Romeinse stadhouder die -op welke manier dan ook- met het christendom in aanraking is gekomen, inmiddels ook al wat onderwijs aangaande het lijden, sterven en de opstanding van Jezus had ontvangen, en zich vervolgens breder heeft laten onderwijzen aangaande het leven en de leer van Jezus en de dingen van het Koninkrijk van God (Luk. 1:4). Kennelijk verlangt hij nu nadere informatie.

De Griekse naam 'Theófilus' kwam in die tijd meer voor, niet alleen onder de Grieken, maar ook onder Joden en Romeinen. De naam betekent 'vriend van God', of 'hij die God liefheeft', of 'door God bemind'. Daarop voortbordurend denken sommige verklaarders dat Lukas met 'Theófilus' niet direct een bepaald mens op het oog heeft gehad, maar meer een fictieve persoon, zomaar iemand die hij in gedachten neemt. Lukas zou met deze aanduiding hebben willen aangeven dat datgene wat hij gaat schrijven, bedoeld is ter lering voor iedere 'vriend of liefhebber van God'. Hij zou dan de "Handelingen der apostelen" hebben gericht aan het adres van alle volgelingen van Jezus, aan allen die Zijn verschijning hebben lief gekregen, uitsluitend met als doel: 'Opdat gij moogt kennen de zekerheid der dingen waarvan gij onderwezen zijt' (Luk. 1:4).

De meeste verklaarders houden het echter toch op een Theófilus die echt heeft geleefd en persoonlijk bekend was bij Lukas. Waar die man vandaan kwam, blijft onbekend. Er worden vele gissingen gedaan: hij zal uit de stad Rome of uit het

‘Het eerste boek heb ik gemaakt, o Theófilus...’.

Handelingen 1:1

zuiden van Italië zijn gekomen, denken velen. Een ander meent dat Theófilus weliswaar afkomstig is uit Rome, maar dat hij, op het moment dat Lukas aan hem schrijft, in Cesaréa moet hebben gewoond. Een derde zoekt hem eerder in de stad Antiochië.

De conclusie van alle gissingen is: we weten het niet. We weten niet meer dan wat Lukas over hem meedeelt. En uit andere bronnen is nauwelijks iets bekend.

Een heiden en een vreemdeling

Wat we wel weten is dit: Theófilus is geboren als een heiden en een Adamskind, als een vijand van God, zoals alle mensen, afkerig van vrije genade. Ook van hem gold: Zonder God in de wereld, vreemdeling van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende voor de eeuwigheid. Door hogerhand geleid kwam hij echter met de Joodse godsdienst en met de beginselen van het christendom in aanraking. Gaandeweg was er in zijn hart een verlangen geboren om daar meer van te weten, vooral meer over die wonderlijke Man, Jezus van Nazareth, Die gekruisigd was en van Wie sommigen zeiden dat Hij -o wonder- weer uit het graf was opgestaan.

En nu gaat Lukas aan hem schrijven, opdat ook deze voortreffelijke Theófilus niet langer zou aarzelen en meer en meer de zekerheid zou mogen kennen van al die dingen waarin hij al eerder onderwezen was geworden. Lukas wil hem voor het Evangelie winnen. Daarnaast hoopt hij misschien ook wel dat Theófilus zijn invloed zal aanwenden om zijn geschrift in de openbaarheid te brengen en in de jonge christelijke gemeenten verder te verspreiden.

Ook van hem gold: Zonder God in de wereld, vreemdeling van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende voor de eeuwigheid.

Theófilus zal wel afkomstig zijn uit de stad Rome, denken velen.

De keus voor het christendom

In de aanhef van zijn evangelie spreekt Lukas hem aan met: ‘voortreffelijke Theófilus’. Dat was in de eerste eeuw na Christus voldoende als adressering voor een brief, bestemd voor iemand in hetzelfde land. Lukas schreef eenvoudig ‘voortreffelijke Theófilus’ op de buitenzijde van zijn brief. Daarmee was het klaar. Als hij had gewild, had hij er nog bij kunnen schrijven dat hij, Lukas, de afzender was, maar echt nodig was zoiets niet.

In de christelijke literatuur uit die tijd ontbreekt ieder voorbeeld waaruit zou kunnen blijken dat christenen onder elkaar gebruikmaakten van zulke hoge aansprektitels als die Lukas hier gebruikt: ‘voortreffelijke Theófilus’. In de aanhef van het boek “Handelingen” laat Lukas die titel ook weg en spreekt hij eenvoudig over ‘Theófilus’. Kennelijk is de relatie tussen beiden al wat minder formeel, iets persoonlijker geworden. De meeste verklaarders concluderen daaruit dat Theófilus in de begintijd van “Handelingen” in elk geval in sociologische zin voor het christendom heeft gekozen, zich heeft laten dopen en zich bij de christelijke gemeente heeft gevoegd.

Heeft deze man ook de opgestane Jezus als zijn persoonlijke Zaligmaker mogen leren kennen? Is het onderwijs van Lukas

door Gods Geest aan zijn hart geheiligd en is hij gaan behoren tot de schare die eenmaal zalig wordt? Over al zulke dingen is al veel gesuggereerd, maar wat erover te zeggen valt, is slechts dit: wij zijn van gisteren, we weten het niet en we hoeven het ook niet te weten, want: ‘de Heere kent degenen die Zijne zijn’ (2 Tim. 2:19).

Voor velen tot zegen

De evangelist Lukas heeft nauwkeurig aan bronnenstudie gedaan, want hij heeft ‘alles van voren aan naarstiglijk onderzocht’ (Luk. 1:3b). Daarna heeft hij zijn beide brieven voor de mens Theófilus secuur op schrift gesteld. Voor deze Romeinse ambtenaar waren het “evangelie naar de beschrijving van Lukas” en de “Handelingen der apostelen” in eerste instantie bedoeld. Lukas had ze ongevraagd, maar geïnspireerd door Gods Geest, geschreven ‘aan u’, aan één enkel mens. Theófilus was de geadresseerde. Dan moet Lukas wel veel van hem hebben gehouden.

Maar nadat de perkamenten Theófilus onder ogen zijn gekomen, waren ze ook voor anderen bestemd. Deze brieven zijn naderhand door miljoenen gelezen, wereldwijd, al de eeuwen door, en ze zijn in de weg van het Goddelijk welbehagen velen tot eeuwige zegen geweest, tot op de huidige dag. Maar dat kon Lukas toen niet weten. En de voortreffelijke Theófilus evenmin.

De brief aan Titus

Hoofdstuk 1:10-16

Dwaalleraars en valse belijders

De gemeenten op Kreta hebben ambtsdragers nodig die vasthouden aan het getrouwe woord en aan de gezonde leer. Ze moeten de tegensprekers van die leer weerleggen (vers 9). Dat blijft ook vandaag nodig!

ds. M. Karens,
Middelburg

Weerleggen, niet met eigen argumenten, maar om met vaste redenen uit de Schrift hen te overtuigen van hun dwalingen (kanttekening 29). 'Want er zijn ook...' (vers 10a). Dwaalleraars en valse belijders worden door Paulus aangeduid met drie namen. Let op: het zijn er niet enkelen, maar 'velen'. Het zijn mensen die ongehoorzaam zijn en zich niet willen onderwerpen ('ongeregelden'). Het zijn ijdelheidsprekers en verleiders. Het zijn 'zwetsers': Ze spreken woorden zonder nut, zonder kracht. Het zijn bedriegers. Ze leiden je op een dwaalweg. Ze belijden dat ze God kennen, maar verloochenen Hem met de werken (vers 16). Titus moet op zijn hoede zijn. Zeker bij de aanstelling van ouderlingen en predikers.

De meeste last heeft de gemeente blijkbaar van hen die zich begeven tot Joodse fabelen en geboden van mensen (vers 14). Deze dwaalleraars zijn Joden, die het Evangelie vermengen met de Wet. Zij keren de mensen af van de waarheid van het Evangelie.

De apostel spoort zijn geestelijke zoon aan om harde maatregelen te nemen en deze dwaalleraars de mond te snoeren (vers 11a). Door uit de Schrift hun valse leringen en lasteringen te weerleggen en met bondige redenen hen te overtuigen van hun dwalingen (kanttekening).

De bevolking van Kreta staat niet goed bekend. Eén uit hen, de dichter en filosoof Epimenides (circa 600 voor Chr.) typeert hen als onverbeterlijke leugenaars, wilde beesten, vadsige luie vreters (vers 12). Paulus voegt zijn eigen ervaring er aan toe: Dit getuigenis is waar! (vers 13a).

Zes eeuwen na Epimenides is het nog steeds zo. De volkszonde

10 Want er zijn ook vele ongeregelde, ijdelheidsprekers en verleiders van zinnen, inzonderheid die uit de besnijdenis zijn;

11 Welken men moet den mond stoppen, die gehele huizen verkeren, lerende wat niet behoort, om vuil gewins wil.

12 Een uit hen, zijnde hun eigen profeet, heeft gezegd: De Kretensen zijn altijd leugenachtig, kwade beesten, luie buiken.

13 Deze getuigenis is waar. Daarom bestraf hen scherpelijk, opdat zij gezond mogen zijn in het geloof.

14 En zich niet begeven tot Joodse fabelen, en geboden der mensen, die hen van de waarheid afkeren.

15 Alle dingen zijn wel rein den reinen, maar den bevleekten en ongelovigen is geen ding rein, maar beide hun verstand en geweten zijn bevleekt.

16 Zij belijden, dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met de werken, also zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam, en tot alle goed werk ongeschikt.

op Kreta is liegen en bedriegen. In het Grieks bestaat een werkwoord ('krèti-zein'), dat wil zeggen: liegen als een Kretenser. Vermijd deze zonde, want het zijn werken van de duivel.

Wat een onmogelijke taak ligt hier voor Titus en de ouderlingen. Paulus roept op: Daarom, bestraf hen scherpelijk ('apotomos', vers 13a). Pak ze aan! Liefde tot behoud van zondaren en de gemeente is scherp. Het is een oproep voor alle tijden tot vermaning en toepassing van de tucht in de gemeente van Christus. Net als op Kreta moet het doel zijn: opdat zij gezond mogen zijn in het geloof (vers 13b). Maar ook: tot eer van God en behoud van de gemeente.

De slotconclusie is aangrijpend: zij belijden en zij verloochenen (vers 16). Dit staat lijnrecht tegenover elkaar. Ze geven zich uit voor gelovigen. En ze verloochenen Hem met hun werken. Hun zogenaamd geloof is een dood geloof, een lippenbelijdenis zonder vruchten. Ook nu is er in de gemeente schijn en zijn! Maar een belijdenis met de mond zonder de inlijving in Christus door het geloof is eeuwig tekort. 'Indien wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben en wij in de duisternis wandelen, zo liegen wij en doen de waarheid niet' (1 Joh. 1:6).

Zingt u ook dagelijks Psalm 139:14?

(wordt vervolgd)

Het nut van coaching

Bij De Vluchtheuvel bieden we sinds enige jaren coaching. Wat is dat eigenlijk? Wat is het doel van coaching?

Eelco Weerheim,
teammanager
en coach
De Vluchtheuvel

Het doel van coaching is het ontdekken, ontwikkelen en inzetten van je kwaliteiten. Ieder mens heeft kwaliteiten, maar door bepaalde omstandigheden komen die niet altijd goed uit de verf. In tegenstelling tot een psychologische behandeling, waarbij het verminderen van psychische klachten het uitgangspunt is, staat bij coaching het groeien van inzicht en groeien in competenties en talenten centraal. Bij De Vluchtheuvel zijn we gespecialiseerd in verschillende vormen van coaching. Denk aan weerbaarheid, grenzen stellen, werkbegeleiding en life coaching.

Bijbels verantwoord

De vraag kan gesteld worden: 'Is dat wel Bijbels, jezelf in je kracht zetten?' Dan lijkt het leven erg maakbaar en van onze krachten af te hangen. Je hoort dat tegenwoordig ook terug in termen als: 'Je moet dicht bij jezelf blijven', en: 'Je moet goed naar je gevoel luisteren'. Deels is dit waar, maar het is ook erg 'ik-gericht'. Gods Woord kent andere noties. Een mens kan van nature - ook na ontvangen genade

- zo in zichzelf opgaan en met zichzelf bezig zijn. Terwijl het de vraag is wat we na onze diepe val in Adam nog in onszelf denken te vinden. Gods Woord zegt: 'Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid'. We moeten, ook bij coaching, niet de kracht halen uit onszelf. Onze kracht moeten we bij God zoeken. Toch houdt onze zondigheid en onvolmaaktheid niet in dat je waardeloos bent. Je bent een uniek mens, een schepping van God. Daar komt nog bij dat ieder mens gaven en talenten van God heeft ontvangen, allemaal verschillende gaven in een verschillende hoeveelheid. Maar iedereen krijgt zijn en haar deel. In de Dordtse Leerregels staat dat je mens bent, begaafd met verstand en wil en met behoud van de menselijke natuur (hoofdstuk III/IV, art. 16). Je mag bewust stilstaan bij wat je hebt ontvangen. Niet alleen bij wat je allemaal kunt en presteert, maar ook bij wie je bent, met je eigen karaktereigenschappen. Pas als je weet wat je bezit, kun je die gaven gaan ontwikkelen. De coach van de Vluchtheuvel kan je daarbij helpen.

Word niet moedeloos als je telkens weer aanloopt tegen je karakterzonden: geïrriteerdheid, bazigheid, slapheid, zorgeloosheid, onmatigheid, negatief denken, kletsen over een ander.

Vertrouw niet op eigen kracht, maar op de kracht van de Heilige Geest en smeeek Hem om of Hij je wil leren wat Paulus mocht leren: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht!'

Coaching bij De Vluchtheuvel

Hoe krijgt coaching vorm in de praktijk? Wat is belangrijk bij coaching vanuit een Bijbelse houding? De coachee (de persoon die gecoacht wordt) komt met vragen. Bijvoorbeeld hoe hij het beste kan omgaan met zijn kinderen; hoe werk en privé goed gescheiden kunnen worden; hoe hij bepaalde gaven in de praktijk vorm kan geven. Bij het samen zoeken naar antwoorden op deze vragen, wordt er gezocht naar een stuk zelfinzicht. Waar komt het gedrag vandaan? Wat zijn mijn sterke en zwakke kanten? Waarom gedraag ik me zoals ik doe? Waarom voel ik dit? Wanneer er zelfinzicht is, komt er ruimte voor eventuele verandering, zoals in verantwoordelijkheidsgevoel, zelfvertrouwen en effectief gedrag. Wanneer heeft een coachingstraject resultaat? Als we kwartjes horen vallen! Als iemand iets nieuws ontdekt, als een ander inzicht krijgt in zichzelf. Het hoeven maar kleine kwartjes te zijn, ze kunnen zoveel teweegbrengen!

Zo sprak ik iemand die erg boos kon worden op zijn kinderen en deze boosheid uitte in agressief gedrag. Hij kwam tot het inzicht dat even weglopen uit de situatie een betere optie was dan het tonen van zijn boosheid. Hierdoor verbeterde de sfeer. Zijn eigen kinderen waren er nog het meest verbaasd over.

Timótheüs

Bij alle coachingsvragen en antwoorden is Gods Woord de leidraad. In 2 Timótheüs 3 vers 16 staat: 'Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is'. Niet ons gevoel is de norm, maar Gods Woord! Daar toetsen we onze daden aan. Alleen met Zijn hulp is verandering mogelijk!

Herken je deze vragen? Doe een beroep op De Vluchtheuvel. We gaan graag met je in gesprek om te zien op welke manier jij je het beste kunt ontwikkelen.

Reacties naar:
cweerheim@stichtingdevluchtheuvel.nl

Joseph Stalin in Russische kerk

In een nieuwgebouwd groot bedehuis in de nabijheid van Moskou zijn mozaïeken en fresco's te zien, ter ere van belangrijke overwinningen van het Russische leger. Op een van deze mozaïeken staat Joseph Stalin afgebeeld. Daarover is in Rusland ophef ontstaan. Een christenvervolger hoort volgens velen niet in een kerk.

ds. W. Silfhout,
Capelle a/d IJssel

In de Kathedraal van de opstanding van Christus in de buurt van Moskou is een mozaïek aangebracht met een beeltenis van Stalin.

Dat in Rusland ophef is ontstaan over de afbeelding van Stalin op een mozaïek is niet vreemd als we weten wie Joseph Stalin was. Na de dood van Lenin in 1924 greep Stalin de macht en oefende als dictator een waar schrikbewind uit. Allen die zich op enigerlei wijze verzetten tegen de communistische partij, of die Stalin als een bedreiging zag, werkte hij uit de weg. Vooral in de periode 1936 tot 1938, die bekend staat als de Grote Zuivering, werden velen uit de weg geruimd.

Hoewel de schattingen uiteenlopen, denken de meeste historici dat tenminste 750.000 mensen werden geëxecuteerd. Ook werd meer dan een miljoen mannen, vrouwen en kinderen verbannen naar dwangarbeiderskampen, bekend als de Goelag Archipel. Deze meedogenloze en bloedige operatie was er een van ongebreidelde terreur in de voormalige Sovjet-Unie en heeft het land vele jaren beïnvloed.

Afschuw en instemming

Aan de handen van Stalin kleefde dus

veel bloed, ook het bloed van christenen. Daarom hoort een portret van deze christenvervolger niet in de kerk, zoals de woordvoerder van de Russisch-Orthodoxe Kerk met afschuw zei (RD, 13 mei). Waar van Stalin bekend is dat hij een afkeer had van priesters, mede gevoed door corruptie onder hen, is het des te meer opmerkelijk dat een aarts priester zich positief heeft uitgelaten over het nieuwe mozaïek.

Aan de ene kant wordt er met afschuw kennis van genomen, aan de andere kant wordt er positief tegen aangekeken. Die positieve geluiden komen vooral van mensen uit de sfeer van het Russische leger. De Russische minister van Defensie nam zelfs het initiatief voor de bouw van de kerk, die een slordige 75 miljoen euro kostte.

Veel Russen moeten wel erkennen dat onder het bewind van Stalin verschrikkelijke dingen zijn gebeurd. Maar hij is toch ook maar de man die als opperbevelhebber van het leger nazi-Duitsland versloeg. Als er dan een kerk speciaal wordt gebouwd als eerbetoon aan de Russische strijd-

krachten en de overwinningen die zij behaalden, dan hoort Stalin daar gewoon bij. De 'Kerk van de strijdkrachten' werd juist gebouwd op de plaats waar het Sovjetleger de Duitsers tegenhield.

Kerk van de opstanding

De nieuwe kerk wordt ook 'Kathedraal van de opstanding van Christus' genoemd. In deze kerk wordt een eerbetoon gegeven aan iemand die moedwillig vele mensen de dood heeft ingejaagd.

Allerlei bezwaren kunnen daartegen worden ingebracht. Zoals: de kerk is geen plaats voor eerbetoon aan mensen, daar staan mensen niet centraal, maar God en Zijn dienst. Het tweede gebod is daarover duidelijk. Dat is allemaal waar. Waarbij we wel moeten bedenken dat in de Russisch-Orthodoxe Kerk fresco's en mozaïeken voor de Russen vanzelfsprekend zijn, zonder dat ik daarmee wil zeggen dat deze zaken daar thuishoren.

Na de onderdrukkingen door het Sovjet-regime heeft de Russisch-Orthodoxe Kerk weer een plaats gekregen in het leven van burgers. Meer en meer wordt de kerk met haar kunst het symbool van de Russische cultuur.

Maar de kerk is geen symbool van nationale cultuur, op welke wijze die dan ook tot uitdrukking komt, maar een plaats waar aan geestelijk dode zondaren verkondigd wordt dat er leven is in een opgestane Christus. Waar dát in het middelpunt staat, is de naam 'Kathedraal van de opstanding van Christus' gepast.

Praalgraven

Afbeeldingen van mensen horen in de kerk niet thuis. Misschien is er iemand die wijst op de verschillende praalgraven in Nederlandse kerken. Denk aan het praalgraf van Willem van Oranje in de Nieuwe Kerk te Delft of aan het praalgraf van Michiel de Ruyter in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Deze praalgraven waren er niet alleen voor overledenen van koninklijke huize, maar ook voor hen die zich voor ons land in oorlogen verdienstelijk hadden gemaakt. Zo bijvoorbeeld ook Piet Hein en Maarten Tromp die hun praalgraf kregen in de Oude Kerk te Delft. Dat was toch ook bedoeld om de herinnering aan hun daden levendig te houden?

We kunnen veel negatieve dingen zeggen over Napoleon, maar in dit verband is het positief te noemen dat Napoleon het privilege van praalgraven in de kerk aan de adel heeft ontnomen. Zeker kan daar geen plaats zijn voor een massamoordenaar als Joseph Stalin.

De Grote Migratie

In het openingsartikel zijn we de Pilgrim Fathers gevolgd op hun reis naar de Nieuwe Wereld. We zagen hen in 1620 landen op de oostkust van Amerika en daar een kolonie stichten die ze Plymouth noemden.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

Eenkele jaren later komt vanuit Engeland een nieuwe stroom op gang. Het is "The Great Migration", een migratie van meer dan 20.000 puriteinen die doorging tot in de jaren '40 van de zeventiende eeuw. Daarover gaat het ditmaal.

Wie waren de puriteinen?

Puriteinen - hun naam zegt het al - waren christenen die streefden naar een zuivere kerk. Het ging hun ook (en vooral) om een rein hart, een heilige levenswandel en een samenleving waarin het Woord van God absolute heerschappij zou hebben. William Perkins wordt beschouwd als de vader van deze beweging. Daarnaast kan gedacht worden aan mannen als Richard Sibbes, William Ames (Amesius), Thomas Goodwin en John Owen.

In dezelfde tijd ontstaat een soortgelijke beweging in Nederland: de Nadere Reformatie. Kerkhistorici laten haar dikwijls beginnen bij de Middelburgse predikant Willem Teellinck en noemen Gisbertus Voetius als spilfiguur. Er liggen heel wat dwarsverbindingen tussen de Engelse

puriteinen en de Nederlandse oudvaders. Engeland heeft een grote invloed gehad op ons voorgeslacht. Anders dan de Pilgrim Fathers wilden de meeste puriteinen zich niet afscheiden van de Anglicaanse Kerk. Het ging hun om zuivering van de kerk. Hun streven liep echter vast op de weigerachtige houding van het koningshuis, daarbij geholpen door het meedogenloze optreden van aartsbisschop Laud. Hij maakte het werk van puriteinse voorgangers vrijwel onmogelijk.

Waar gingen zij heen?

Ten einde raad staken velen van hen, samen met (een deel van) hun kudde, de oceaan over. Bij de eerste oversteek waren zeventien schepen met ongeveer duizend mensen betrokken. Een van de belangrijkste aanvoerders van deze landverhuizers was John Winthrop. Toen zij 'het beloofde land' bereikten gingen zij niet naar Plymouth, maar streken zij ten noorden daarvan neer rond de Massachusetts Baai. Daar stichtten zij verschillende nederzettingen, waarvan Boston al spoedig uitgroeide tot de grootste stad.

Overigens waren de puriteinen niet de enigen en zelfs niet de eersten die zich in de Nieuwe Wereld vestigden. Sinds 1607 zaten er al Engelsen in het zuidelijker gelegen Virginia (anglicanen die met de puriteinse denkbeelden niet veel op hadden) en sinds 1632 ook in het iets noordelijker gelegen Maryland (rooms-katholieken). Ook was er een Engelse handelsmaatschappij die haar kantoor had aan de baai van Massachusetts. Het waren echter vooral de puriteinen die gezien mogen worden als de stichters van Nieuw Engeland.

Wat waren hun doelstellingen?

Het ging deze puriteinen erom in alle vrijheid God te mogen dienen naar Zijn Woord. Sociale of economische motieven speelden bij hun emigratie geen rol, althans niet in de begintijd. Zij wilden in hun nieuwe omgeving vorm geven aan het Koninkrijk van Christus op aarde. Ze dachten theocratisch en zagen zichzelf op één lijn staan met het oude Israël. Nee, zij wilden geen staatskerk overplanten. Wel zagen ze een belangrijke taak voor de overheid weggelegd met betrekking tot de kerk en heel de samenleving. Ook waren ze er niet op uit om een volkskerk te stichten. Het lidmaatschap van de kerk werd aanvaardelijk alleen toegekend aan hen die verslag konden doen van hun bekering en die dit ook toonden in een leven van eenvoud en godsvrucht.

De puriteinen wilden zijn 'als een stad op een berg' (Matth. 5:14), een stad die een bolwerk zou vormen tegen de antichrist. Men was gevlucht in de woestijn (Openb. 12:6), maar die woestijn moest gaan bloeien als een roos. Amerika zou 'God's own country' zijn! Men hoopte dat daarvan een zegenrijke invloed zou uitgaan op Europa dat in diep verval verkeerde.

Daarnaast leefde bij sommigen het verlangen om ook tot zegen te zijn voor de indianen (de 'inboorlingen'). Dat verlangen leefde heel sterk bij mensen als zendeling John Eliot. Helaas was hij een uitzondering en is er van zendingswerk niet veel terechtgekomen. De kolonisten en de indianen botsten nogal eens met elkaar. Maar dat is een ander verhaal.

Ondanks alle menselijk tekort werd toch iets zichtbaar van Gods heerlijkheid. Predikanten als Cotton, Hooker en Shepard mochten daartoe dienstbaar zijn. We hopen de volgende keer aandacht aan hen te geven.

(wordt vervolgd)

Massachusetts Baai.

Boekennieuws

Calvijn Verzameld

"Calvijn Verzameld",
H.J. Selderhuis
(red.); uitg. Kok-
Boekencentrum;
1204 blz., € 69,99.

Laat ik beginnen met mijn waardering uit te spreken voor het project dat onder redactie van de Apeldoornse hoogleraar H.J. Selderhuis tot stand kwam. Drie jaar na de uitgave "Luther Verzameld" (2 delen, 1300 bladzijden) verscheen nu "Calvijn Verzameld". Dit zijn uitgaven om er, bijvoorbeeld in de zomervakantie, voor te gaan zitten. Jonge mensen en ook volwassenen, het langdurig lezen in één auteur, zeker als dat ook nog Calvijn is, vormt veel meer dan het hapsnap lezen van korte stukjes.

Eigenlijk is het geen doen, het totale werk van Calvijn samenvatten in twee delen, al tellen beide zo'n 600 pagina's. Toch is "Calvijn Verzameld" naar mijn overtuiging een geslaagd project. Uit tientallen geschriften, preken en brieven is een mooie selectie gemaakt, gegroepeerd rond de thema's Bijbel, preken, leer, praktijk, polemieken en brieven. Het is leerzaam om Calvijns inleidingen op zijn Bijbelcommentaren te lezen. Daarin kijken we de reformator in het hart, hoe hij Gods Woord tot zich nam. En ook lezen we in zijn inleiding op de Psalmen de bekende zin over zijn 'plotselinge bekering tot volgzaamheid', waardoor hij 'enige smaak en kennis van de ware vroomheid' ontving.

Uit de brieven van Calvijn blijkt zijn bewogen hart voor zielen,

uit zijn polemische werken het besef dat de zuivere reformatorische leer een kwetsbaar en aangevochten pand is. Het was voor hem een aangelegen zaak om deze leer door te geven aan de volgende geslachten.

Ook betekende hij veel voor de inrichting van de eredienst. En dat alles terwijl Calvijn het liefste een teruggetrokken leven had geleid. Maar, de Heere wilde hem gebruiken in Zijn dienst.

Alle selecties uit Calvijns geschriften worden voorafgegaan door inleidingen die het geschrift kort en helder typeren en plaatsen in zijn leven. Laten we door het kopen en bestuderen van deze delen een signaal afgeven richting uitgeverijen dat er nog markt is voor dergelijke waardevolle boeken!

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

De kennis der zaligheid. De Kleine Catechismus van Westminster toegelicht

"De kennis der zaligheid. De Kleine Catechismus van Westminster toegelicht",
R. en E. Erskine
en J. Fisher,
uitg. Den Hertog;
709 blz., € 59,50.

"De kennis der zaligheid" is een theologisch standaardwerk uit het midden van de achttiende eeuw. De schrijvers zijn feitelijk een groep theologen die gedachten hebben aangeleverd aan de broers Ebenezer en Ralph Erskine en James Fisher, schoonzoon van Ebenezer. Zo heeft dit drietal dit boek samengesteld. Het tweede deel is afgewerkt door Fisher, omdat de Erskines inmiddels 'opgenomen waren in het heiligdom hierboven'.

Zo is een uitgebreide catechismus ontstaan. De leer der zaligheid wordt in vraag en antwoord behandeld. Het is een uitvoerige toelichting op de Kleine Catechismus van Westminster. De bekende Synode van Westminster vergaderde van 1643 tot 1648 in Westminster, bij Londen. Daar waren gereformeerde theologen uit Engeland, Schotland en Ierland bijeen. Op verzoek van de overheid moesten ze samenbindende uitspraken doen over de kerkregering in die landen. Daarin zijn ze niet geslaagd. Vervolgens moesten ze zich ook uitspreken over de leer der kerk. Op dit punt hebben ze uitmuntend werk mogen doen. De bekende Westminster Confessie is door hen opgesteld, en in dezelfde heldere, Bijbelse geest ook de Grote Catechismus en dus deze Kleine Catechismus, respectievelijk bedoeld voor kerkdiensten en catechisaties. Het zijn drie standaardwerken, belijdenisdocumenten van blijvende en wereldwijde betekenis, van geestelijk gehalte vergelijkbaar met de Heidelbergse Catechismus en de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

De hoofdzaken van de geloofsleer worden erin behandeld: de schepping en de zondeval; de Heilige Schrift en de Drie-eenheid; het werkverbond en het genadeverbond; Gods besluiten en de voorzienigheid, Christus in Zijn menswording, vernedering en verhoging; Christus in Zijn ambten; de toepassing van de verlossing

en weldaden die daaraan verbonden zijn. Het tweede deel gaat breedvoerig in op de Tien Geboden, de bekering, de sacramenten en het Gebed des Heeren. Ds. G.H. Kersten zorgde in 1948 voor een uitgave van het gedeelte dat gaat over het verbond der genade. Duidelijk komt de tweeverbondenleer naar voren (blz. 164). Het mag de aandacht hebben dat het genadeverbond en de verkiezing geheel met elkaar verbonden zijn. Ze betreffen dezelfde personen (blz. 163). De aanbidding der genade komt tot allen die het Evangelie horen en geeft hun recht van aanneming (blz. 170). Deze verantwoordelijkheid is ernstig. Het recht van bezit volgt uit de vereniging met Christus. Deze komt tot stand door de krachtdadige werking van de Heilige Geest in de bijzondere toepassing aan de ziel. Waar de Geest zaligmakend begint te werken, daar wordt de zondaar door de 'Geest der dienstbaarheid' gebracht tot kennis der zonde uit de wet (blz. 262). Zo leidt de Heilige Geest het verslagen hart tot Christus.

"De kennis der zaligheid" is een geheel herziene druk van de uitgave van 1970. Van harte aanbevolen.

ds. P. Mulder, Geldermalsen

Kerknieuws

PINKSTEREN 2020

We leven in bijzondere tijden. Zaken die tot voor kort vanzelfsprekend leken, blijken bijzonder te zijn. De mogelijkheid om naar ons werk te kunnen gaan, de kinderen die naar school gaan en niet te vergeten de zondagse gang naar de kerk. Om als gemeente samen te komen en Gods Woord te mogen horen. Het is allemaal anders geworden. Zeker, technische hulpmiddelen staan ons ten dienste om de dienst toch te kunnen volgen, maar het is zo anders dan daarvoor...

Wat er ook veranderd is, onveranderd is het gedenken van het heilsfeit van Pinksteren. Gods Geest is krachtig uitgestort en die boodschap mag en moet overal verkondigd. Kort voor Zijn hemelvaart gaf de Heere Jezus deze opdracht aan Zijn discipelen. Wat moet de spits van hun prediking zijn? 'Bekering en vergeving der zonden, onder alle volken' (Luk. 24:47a). Tot wanneer? Totdat Christus weer zal komen op de wolken van de hemel. Daarom moet deze boodschap ook de

komende Pinksterdagen weer gepredikt worden. Ook al kunt u tijdens de komende pinksterdagen waarschijnlijk niet naar de kerk zoals voorheen, ook al is zoveel anders geworden. De boodschap moet tot u komen dat er slechts in het bloed van Christus vergeving is. Dat er geen andere naam onder de hemel is, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden. Wat een voorrecht dat we deze boodschap nog horen mogen. De Heere zegene de prediking van dit woord aan ons aller hart.

Deze boodschap moet niet alleen binnen onze gemeenten gepredikt worden, maar, zoals we kunnen lezen in Lukas 24, 'onder alle volken'. Het is het zedingsbevel van Christus. Ook in coronatijd geldt het: 'Gaaf dan heen...'. We zien om ons heen bevestigd wat ds. A. Verhagen vroeger zei: 'De zaak des Konings heeft haast!' Zo klinkt ook in 2020 de opdracht: 'Predikt het Evangelie aan alle creaturen'.

Welnu, namens onze gemeenten zijn werkers

uitgegaan. Ook zij ervaren beperkende omstandigheden. Soms mogen ze er ook iets van ervaren dat het Woord niet gebonden is. Zullen we hen juist in deze moeilijke omstandigheden niet vergeten in onze ambtelijke en persoonlijke gebeden? Zult u het zedingswerk ook niet vergeten in uw gaven? Naar goed gebruik wordt in veel gemeenten tijdens Pinksteren gecollecteerd voor het zedingswerk. Mogen we vrijmoedig vragen om uw liefdegaven, ook als u thuis meeluistert? Het zedingswerk mag gelukkig zijn voortgang hebben, maar dat betekent ook dat de uitgaven doorgaan. Van harte aanbevelen.

ds. G.W.S. Mulder,
voorzitter deputaatschap zending

BERICHT VAN DS. DE WAARD

In verband met ons vertrek naar de gemeente van Urk zullen al mijn preekbeurten ná 2 juni in Zeeland vervallen.

ds. A.J. de Waard

Gebed wegens Gods slaande hand

Heilige en machtige Heere, wij brengen voor Uw ogen onze schulden en onze beproevingen. Wat wij hebben misdaan, is groter dan wat wij hebben te dragen. Onder de gesel van de ziekte worden onze krachten uitgeput, maar ons hart wordt zo weinig daardoor veranderd. Heere, Gij hebt deze bezoeking over ons toegelaten en wij erkennen dat wij gezondigd hebben. En toch zijn wij nog zo hardnekkig. Wanneer wij worden gekas-

tijd, belijden we onze zonden, maar als de bezoeking voorbij is, vergeten wij wat we hebben beweend. Zo Gij niet spaart, wie zal bestaan?

Maar Heere, Gij hebt U toch eenmaal openbaard als die God, Die de verderfengel deed terugwijken van de woningen van Uw volk. Geef ons, almachtige Vader, geheel onverdiend wat wij vragen, en hoor naar ons geroep voor hen, die lijden en sterven. Gedenk te midden van de beproevingen Uw genade, want Gij hebt

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

geen behagen in de dood van een mens. Zegen genadig de middelen, die worden aangewend om de verbreiding van de ziekte tot stilstand te brengen; sterk hen die getroffen zoeken te genezen en te troosten; ondersteun hen die in pijn en smart verkeren; haast U te herstellen die uitgeput zijn; geef Uw hemelse vertroosting aan allen die niet meer genezen zullen. O Heere, doe het, niet om onzentwil, maar opdat op deze aarde nog de lof van Uw Naam zal worden gehoord.

Wij loven U, Die de ongerechtigheden vergeeft en de krankheden geneest en het leven verlost uit het verderf, door Jezus Christus onze Heere, Amen.

Gebed van Augustinus (354-430)

Berichten

DIGITALE AVOND ROND ZENDING EN PINKSTEREN

Op zaterdag 30 mei (19.30 uur) wordt in Alblasserdam een digitaal orgelconcert gehouden. Jan Rozendaal speelt psalmen rond het thema zending en Pinksteren.

Ds. C. Sonneveld houdt een meditatie en vertelt een zendingsverhaal uit de praktijk.

Meekijken en meeluisteren kan via www.gergemalblasserdam.nl. De opbrengst van de te houden (digitale) collecte is t.b.v. van ZGG in Ecuador.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op 24 april zijn T. Mans, P. Neeleman en C. Riemens, leden van onze gemeente, be-

noemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. De uitreiking van de versierselen vindt later plaats. Vele jaren hebben zij zich mogen inzetten voor de vrijwillige brandweer in Ridderkerk. We willen hen van harte feliciteren en voor de toekomst Gods zegen toewensen bij dit verantwoordelijke werk.

Kerkenraad Ridderkerk

Kerkdiensten

ZONDAG 31 MEI 2020 1E PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur stud. P.J. de Raaf; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Berkenwoude 15.00 uur stud. J. Beens; Bodegraven 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. J. Driessen; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Enter

18.30 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. K. Boeder; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Haamstede 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Hoofddorp 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezellinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. D. de Wit; Krabbendijke 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Leiderdorp 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Lisse 10.00 en 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Meeuwen 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 15.00 uur ds. J. Schipper; Moerkapelle 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Naaldwijk 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur (afscheidsdienst) ds. A.J. de Waard; Nieuwer

ter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poederroijen 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Puttershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 10.00 en 18.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Harinck; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. J. Beens; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Wageningen 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der

Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes.

Titus 3:5

In onze tijd wordt er alles op aangelegd om de Heilige Geest in Zijn noodzakelijke en tegelijk zaligmakende werkingen praktikaal te loochenen. Nee, wij mogen nooit iets tekort doen aan de verantwoordelijkheid van de mens. God eist van elk mens Zijn beeld terug. En hoe diep we ook gevallen zijn in ons verbondshoofd Adam, en al verloren wij Gods beeld, wij zijn met dat alles toch mens gebleven. Mens, verantwoordelijk en aansprakelijk voor onze val, maar ook voor de verwerping van Christus.

Het is niet uit te drukken wat het eenmaal zal zijn, wanneer God de mens voor Zijn rechterstoel zal dagvaarden om rekenschap te geven van zijn rentmeesterschap. De Heere Jezus heeft Zelf bevestigd, dat degenen, die de weg geweten

en niet bewandeld hebben, met dubbele slagen geslagen zullen worden. De mens, zo hij onbekeerd en onverzoend sterft, zal om eigen schuld verloren gaan. Nee, hij zal voor Gods aangezicht nooit een verontschuldiging kunnen inbrengen. Een van onze oude Engelse godgeleerden schreef eens: 'Bewaar al uw tegenwerpingen maar voor het oordeel, en gij zult wel zien wat er van overblijven zal!' En zo is het ook inderdaad. God is vrij en wij staan schuldig.

Maar nu aan de andere zijde, zo gruwelijk en Godonterend de leer is van de algemene verzoening, zo verderfelijc en zielsmisleidend is ook de praktische loochening van de zaligmakende werkingen van de Heilige Geest. Hoe schoon het ook moge schijnen, al dat geroep: Ga maar tot Jezus, neem Hem maar aan,

geloof in Hem, enzovoort, is een verloochening van de Heilige Geest. Het is in onze oppervlakkige dagen schering en inslag 'om de mens en zijn doen en laten' in het middelpunt te plaatsen. Het is alleen de Geest, Die levend maakt. Hij werkt krachtadig en onwederstandelijk. Denk maar aan die pinksterlingen. Die mensen hadden het wel eerder gehoord, dat de discipelen gingen prediken en duivelen uitwerpen onder het volk. Het merendeel had Jezus wel gekend en wellicht gehoord. Maar al hadden zij uit Zijn eigen mond of uit de mond der discipelen hetzelfde gehoord als wat zij nu hoorden, het vermocht toen niet hun harten te verbreken, omdat de Geest het niet indrukte en bevestigde.

wijlen ds. W.C. Lamain

Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 16.30 uur ds. J. Driessen; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

MAANDAG 1 JUNI 2020 2E PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. P. Mulder; Amsterdam 10.00 uur evang. J. Krijgsman; Apeldoorn 10.00 uur ds. D.W. Tuinier; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J.

van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 10.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 9.30 uur stud. L. van der Kuijl; Bodegraven 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Boskoop 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 9.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur stud. J. Beens; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 uur ds. B. Labee; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Katwijk aan Zee 19.00 uur ds. G. Heijkamp; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds.

G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 uur ds. M. Karens; Leerdam 11.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 10.00 uur stud. P.C. Vlot; Lelystad 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Meliskerke 9.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. D. de Wit; Mijdrecht 10.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Opheusden 10.00 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 9.30 uur stud. P.J. de Raaf; Puttershoek 11.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rhenen 10.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 11.00 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W.J.

Karels; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 10.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Schipper; Sint Annaland 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Sprang-Capelle 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Terneuzen 9.30 uur ds. J.B. Zippo; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. W. Visscher; Urk 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Utrecht 10.00 uur ds. W. Harinck; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. M. Joosse; Vlaardingingen 10.00 uur ds. H. Brons; Waardenburg 11.15 uur ds. A.T. Huijser; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Zwijndrecht 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 11.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 2 JUNI 2020

Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G. Beens.

WOENSDAG 3 JUNI 2020

Borssele 14.30 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; 's-Gravenpolder 19.30 uur (tijdrede) ds. W. Harinck; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

DONDERDAG 4 JUNI 2020

Dordrecht 14.45 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Meeuwen 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nisse 19.30 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 14.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Woerden 18.30 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag.

VRIJDAG 5 JUNI 2020

Barneveld-Centrum 13.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Ermelo 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 31 MEI 2020 1E PINKSTERDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 15.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 11.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg

(Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

MAANDAG 1 JUNI 2020 2E PINKSTERDAG

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 evang. S. de Visser.

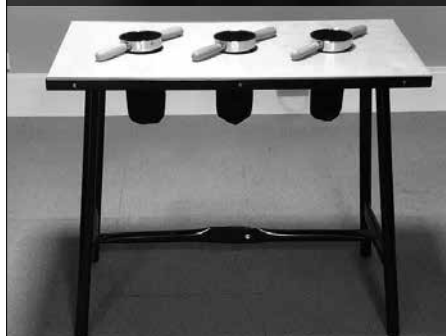
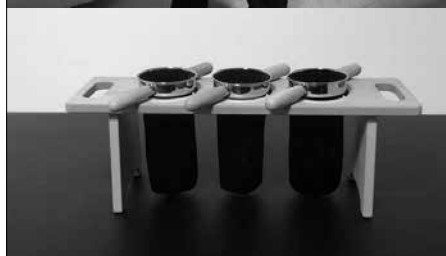
Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

LM VAN MANEN
kerkinterieurs

COLLECTEER VEILIG OP AFSTAND

Zodra reguliere kerkdiensten weer mogen beginnen, moet bijvoorbeeld de collecte anders geregeld worden.

Hoe gaat dat, met anderhalve meter afstand?

**WIJ HEBBEN HIER EEN OPLOSSING
VOOR BEDACHT.**

Een los rek op een tafel bij de uitgang, of een collectezakkenrek als er geen ruimte is voor een tafel. Zo kan een diaken op afstand toezicht houden.

Kijk voor de mogelijkheden op onze website:
www.kerkinterieurs.nl

SHOWROOM: DE SPIL 32 | 3774 SE KOOTWIJKERBROEK
0342 - 442 960 | INFO@KERKINTERIEURS.NL

WWW.KERKINTERIEURS.NL

“

**ALLEEN IN GOD IS RUST EN
VOLDOENING VOOR DE ZIEL
TE VINDEN.**

JOHN BUNYAN

Nieuw hist. jeugdboek: Strijd tegen de slavernij (Hut van oom Tom / Poncho)
P. de Zeeuw www.ramshoorn.nl

Dit jaar in Nederland op vakantie?
Bergzicht Ommen, luxe chalet, 8 pers.
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.

Aloë Vera pakket van Neolife:
Aloë Vera Gel - jeuk, wondjes, koortslip
Hand&Body Lotion - droge handen,
 voeten. Komme 06-34826766
 www.naturalhealthproducts.nl
 kortingscode KV20AP

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping! Safaritent/stacaravan/kampeerplaats/seizoensplaats. Nu ook mogelijkheden voor uw eigen stacaravan. Kijk op www.dewelblok.nl Tel. 0111-482523

Vakantiewoning te huur aan mooie dijk in Leerdam: www.dijkhuisleerdam.nl
 Tel. 0345 641703

Vrouw (26) zoekt zelfst. woonruimte in de regio Dordrecht - Rotterdam.
 Reacties graag naar 0621373605.

HULP NA EEN ongeval

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
 0252-701108

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /Zell am See.
 Info: 0180-318720 en 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder is Green Career Consult op zoek, naar mensen die invulling wensen te geven aan de volgende vacatures:

- **Hoofd Productie (HBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**

Met het oog op deze functies, zoeken wij gedreven en flexibel ingestelde personen, die met passie hun werk willen doen!

Voor meer informatie – waaronder de volledige vacaturetekst – kunt U contact nemen met:

Bart van Eikema Hommes, senior consultant agribusiness – Green Career Consult
 Mailadres:

bart.hommes@greencareerconsult.nl

Telefoonnummer: 06-53159483.

Green Career Consult

T.H. "Ons 2e thuis" in Friesland
www.mijnvakantiestek.nl/1103
 Eigen sanitair. Tel. 06-40489893

Even **ONTSPANNEN** de komende tijd?
 Prachtige **VAKANTIEHUISJES**
MIJNVAKANTIESTEK.NL

Veilig, betrouwbaar en professioneel.

Thuis uw nieuwe vloer uitkiezen
Enorme keuze PVC, Laminaat, Parketvloeren. Met respect voor persoonlijke omstandigheden.
 Info@devloerenkoning.nl 06-19557166

STEUNEN WAAR HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
 Haydnstraat 19
 3906CS Veenendaal

NIEUWE BOEKEN - ZOJUIST VERSCHENEN

E. ERSKINE
 R. ERSKINE – J. FISHER
De kennis der zaligheid
De Kleine Catechismus van Westminster toegelicht in vragen en antwoorden.
 Heruitgave van een standaardwerk.
 gebonden | 33130342
 709 blz. | € 59,50

J. MASTENBROEK
Geoeffend in de genade
Uit het leven van tien geroezende mannen.
 In dit boek zijn tien levensschetsen opgenomen van mannen die de Heere vreesden. Ze waren geoeffend in de genade die de Heere hun schonk.
 gebonden | 33130397
 195 blz. | € 16,50

J.H. MAURITZ E.A.
Om het hart van jongeren
Kinder- en jongerenpastoraat.
 Hoe bereik je in het pastoraat het hart van kinderen en jongeren?
 paperback | 33130465
 141 blz. | € 14,90

BART-JAN NOORLANDER
In goede handen
Over autisme in gezin en kerk.
 Een uitgave voor ouders en ambtsdragers, met praktische toepassingen en aanbevelingen.
 paperback | 33130366
 134 blz. | € 11,50

DS. P. VAN RUITENBURG
Met open armen
Gods hartelijke nodiging.
 Dit boekje laat zien hoe God in het Woord Zijn handen naar ons uitstrekt.
 gebonden | 33130311
 67 blz. | € 10,90

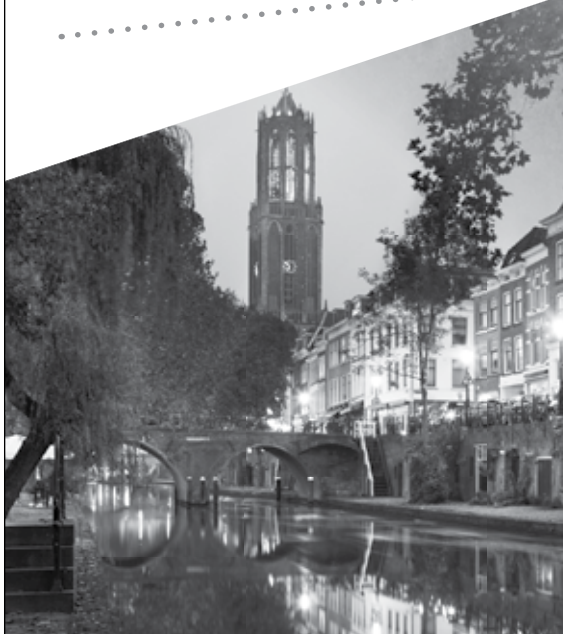

DS. D.W. TUINIER
Voor jou geschreven
Brieven aan kinderen.
 Voor elke zondag een hoofdstukje, waarin eenvoudig een stukje uit de Bijbel wordt uitgelegd.
 gebonden | 33130281
 112 blz. | € 9,90

Den Hertog uitgeverij

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR
 Elzenkade 6 - Houten Tel. (030) 637 34 34 www.hertog.nl
 Postbus 150, 3990 DD Houten E-mail: boeken@hertog.nl info: www.uitgeverijdenhertog.nl

Vacature

DE HOEKSTEEN

christelijk ontmoetingscentrum voor de wijk

NEDERLAND – EVANGELISATIELAND

In het centrum van Leidsche Rijn (Utrecht) bevindt zich al jaren het ontmoetingscentrum “De Hoeksteen”, de plaats van waaruit het evangelisatiewerk in Leidsche Rijn wordt verricht. Veel mensen weten inmiddels de weg daarnaartoe te vinden. Voor continuering en uitbreiding van de activiteiten zoekt de classis Utrecht een:

VELDWERKER

De veldwerker is gezichtsbepalend voor de post in Leidsche Rijn (Utrecht) en geeft namens de evangelisatiecommissie (CEC) van de classis Utrecht leiding aan het evangelisatiewerk. Er zal een intensieve samenwerking zijn met (de coördinator van) de werkgroep. De vrijwilligers uit de classisgemeenten worden door de veldwerker aangestuurd.

Meer informatie staat op onze website:

www.hoeksteen-leidscherijn.nl/vacature

IS UW KERKZAAL, KANTOOR OF SCHOOL AL 1,5 METER-PROOF?

Vloerstickers, handgel en dispensers

Bestel eenvoudig via de webshop

CORONASTICKERS.NU

Advies nodig? Wij staan voor u klaar:
info@coronastickers.nu // 0180 - 701 059

VANDAAG BESTELD IS
MORGEN IN HUIS

Zorggeschikte appartementen in Uddel

In Uddel komen 30 nieuwe zorggeschikte appartementen nabij winkels en kerken. Eigentijds, energiezuinig ontwerp met een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte.

Bel met Gertrude op
06 30 07 01 88 of kijk op
www.wilhelminahofuddel.nl

WILHELMINAHOF

Kamerverhuur Barneveld/Lunteren

Aangeboden: 2 kamers voor studente of schooljuf. Tussen Barneveld en Lunteren. De kamers zijn voorzien van fonteintje. Gezamenlijk gebruik van keuken en douche. Wasmachine & droger aanwezig. Info: 06 - 15 49 29 33.

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Bekijk onze videoserie

GODS
WOORD
GAAT
VOORT

Aflevering 4
Samenkomen
Peter en Marije Fris

Vanaf 30 mei
online

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

► zgg.nl/video

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Chisomo (11) wil dokter worden...

...maar ze heeft een aangeboren oogafwijking. Haar ouders hebben geen geld voor medische hulp en ze kan nauwelijks naar school. Toch hoeft ze haar droom niet op te geven.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Chisomo met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs.

voor
€ 15 geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Maak uw bijdrage over op NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos of doneer online

via www.stephanos.nl/jikhelpt

Presentatie: 06 - 301 671 72 of voorlichting@stephanos.nl

Stéphanos
www.stephanos.nl

HELP BIJBELS VERSPREIDEN

Evangelisten laten mensen de grote daden van God
in hun eigen taal horen én lezen.

PROJECT 2020-9

Bijbels zijn € 3,50 per stuk

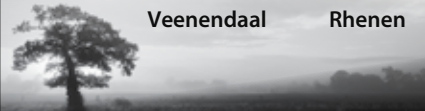
Bonisa

Doneer veilig en eenvoudig via WWW.BONISA.NL
of op rekening: NL29RABO 0336 554613

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

 **Praktijk
den Uijl**

◊ HULPVERLENING

◊ COACHING

◊ TRAINING

◊ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Vers van de imker!

- Propolis
- Honing
- Royal Jelly
- Keelgelei
- Honey Vital+

En nog veel meer
gezond lekkers..!

Kijk en bestel op HONINGONLINE.NL

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

DE NIEUWE BUREN VAN HELEEN GAAN BIJ HEN NAAR DE KERK, MAAR WAT HELEEN HET FIJNSTE VINDT: GERALDINE GAAT NAAR DEZELFDE SCHOOL.

Heleen schrijft in haar brief: 'Het is een heel leuk meisje. We kunnen goed met elkaar opschieten en elke dag wachten we op elkaar. Vaak maken we samen huiswerk. M'n moeder zei: 'Zo heb je toch weer een vriendin gekregen'. Natuurlijk blijf jij mijn beste vriendin, Elske, maar ik vind het wel leuk dat ik nu een buurmeisje heb dat m'n vriendin is. We gaan wel met een groep naar school, maar Hanneke en Evelien gaan altijd samen en Gerda is niet zo leuk. Dat weet jij ook nog wel. Heb jij al een vriendin? Ik hoop het! Elske, ik ga gauw de brief posten, dan heb je hem morgen nog en daarna ga ik nog even naar Geraldine. Ze heeft leuke broertjes en vaak doen we spelletjes met elkaar. Jij hebt nu een zusje en zo heb ik ook wat gekregen. Een bofferd, he? Maar nu ga ik echt stoppen. Schrijf je gauw terug? Veel groeten, ook van m'n vader en moeder en tot schrijfs. Je vriendin Heleen.'

Elske vouwt de brief op en stopt hem terug in de envelop. Toen ze hoorde dat er een brief van Heleen was, dacht ze: ik schrijf vandaag of morgen meteen terug, maar opeens heeft ze er geen zin in. Waarom niet? Om het laatste gedeelte uit de brief!

Zomaar voelde ze zich jaloers worden, jaloers en verdrietig. Heleen heeft een nieuwe vriendin en ze schrijft wel dat zij haar beste vriendin blijft, maar dat is natuurlijk niet waar. Iemand met wie je elke dag omgaat, is heel anders. Dat is toch veel leuker dan elkaar maar een keer in de maand schrijven? Nu zal Geraldine misschien bij Heleen zijn. In gedachten ziet ze hen samen in Heleens gezellige kamer.

Pinksteren en zending

Pinksteren, de uitstorting van de Heilige Geest. Vanaf die Pinksterdag is het Woord verkondigd. Eerst in Jeruzalem, in heel Israël en daarna ook bij de heidenen.

Denk maar aan het werk van Petrus, Stéfanus, Filippus en Paulus. Dit is wat de Heere zei tegen de discipelen: 'Gij zult Mijn getuigen zijn.'

Veel heidenen zijn tot bekering gekomen, zoals in Griekenland en Rome. Ook in ons land is het Woord van God gekomen. Wij mogen elke dag het Woord van God horen en lezen. Dat is een groot wonder!

Er wordt op de pinksterzondag in de kerk gecollecteerd voor de zending. De kerk heeft de opdracht om overal in de wereld over de Heere te vertellen.

Er zijn veel zendingsarbeiders, bijvoorbeeld in Guinee, Ecuador, Albanië en Indonesië. Lees daarover in het zendingsblad 'Paulus'. Bid jij ook voor de zendingsarbeiders? Ook voor hen is de coronaperiode een moeilijke tijd.

Dit jaar kan de zending niet doorgaan door de coronacrisis. Maar het werk van de zending gaat wel door! De Heere zegt in Johannes 4 dat de landen wit zijn om te oogsten: er is haast bij om de mensen het Evangelie te vertellen. In Matthéüs 9 vers 38 staat: 'Bidt dan de Heere des oogstes dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.'

Er zijn zendingsarbeiders nodig! Heb jij er weleens over gedacht of je later voor de zending wilt werken? Als er liefde tot de Heere in je hart is, gewerkt door de Heilige Geest, dan wil je aan andere mensen over de Heere vertellen.

Het werk van de zending gaat door totdat de Heere wederkomt. Nóg moeten mensen toegebracht worden tot de Heere Jezus.

Ben jij al bekeerd? Werkt de Heilige Geest al in jouw hart? Bid veel tot de Heere voor jezelf, maar ook voor je naaste dichtbij én ver weg. 'Uw Koninkrijk kome!'

De velden zijn wit om te oogsten

Ds. Labee over:

Dubbele Trooster

In bijvoorbeeld het huwelijksformulier wordt Christus de Troost van de bruidsgemeente genoemd. En Zelf zegt Christus een andere Trooster te geven, namelijk de Heilige Geest. Moeten we denken aan twee Troosters voor Gods kinderen?

Een Trooster in de hemel

Inderdaad mogen we spreken over de twee Troosters van de Kerk: Christus is de Trooster in de hemel en de Heilige Geest troost het hart hier op aarde. Over beide Troosters willen we kort iets schrijven. In de oorspronkelijke tekst van het Nieuwe Testament staat het woord Paraklétos. Soms wordt dat Griekse woord in onze taal kortweg vertaald met 'Parakleet'. Letterlijk wil dat eigenlijk zeggen: iemand die je erbij roept of iemand die je te hulp roept in een rechtszaak. Zeg maar een advocaat die je zaak bepleit, een voorspreker. Zo krijgt dit woord de betekenis van beschermer of trooster.

Welnu, Christus wordt uitdrukkelijk als de Parakleet geduid in 1 Johannes 2 vers 1: 'Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen,

opdat gij niet zondigt; en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige'. We laten de kanttekening (5) volgen: 'Gr. Parakleton, welke titel betekent eigenlijk een advocaat of voorspraak, die iemands zaak voorsprekt en uitvoert in het gericht; en wordt hier Christus toegeschreven, omdat Hij bij de Vader voor ons bidt'. Dat is een heerlijk woord voor een levend lid van de bruidskerk van Christus! Aan de rechterhand van de Vader is een Advocaat of Voorspreker, Die de zaken van Zijn kinderen behartigt. Hij doet dat door zonder ophouden voor hen te bidden. En dat bidden is geen ootmoedig smeken maar eisen. Hij nadert tot de troon van God als de Rechtvaardige, Die aan al Gods eisen heeft voldaan en verzoening voor de zonden heeft aangebracht.

Troostvol is het, als weleens door het geloof gezongen mag worden: 'Hij geeft den wens van allen die Hem vrezen; hun bede heeft Hij nimmer afgewezen' (Ps. 145:6b). Maar méér troostvol is de geloofswetenschap over de voorbede van Koning Jezus voor de Zijnen. Zo is de hemelse Bruidgom – naar het huwelijksformulier – de Troost van Zijn bruidsgemeente op aarde.

Een Trooster in het hart

Op grond van de verdiensten van de Parakleet Christus, in de hemel, heeft de Vader op de Pinksterdag de Heilige Geest naar de aarde gezonden. We lezen daarvan in Johannes 14 vers 16: 'En Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid'. De kanttekening (31a) geeft een duidelijke omschrijving van deze Trooster in het hart: 'Of: Advocaat en Voorspraak, namelijk de Heiligen Geest, Die u niet alleen zal troosten en sterken, maar ook ingeven hoe gij u verantwoordt zult in tijd van benauwdheid en vervolging, Luk. 12:11, 12, en hoe gij den Vader zult aanroepen in uw nood, Rom. 8:15, 26'.

Het werk van Christus en het werk van de Heilige Geest als de twee Parakleten, staan niet los van elkaar. Mogen we het zo zeggen: de Heilige Geest troost het hart op grond van het volbrachte werk van Christus én op grond van Zijn voortdurende voorbede.

Onuitsprekelijk rijk als de levende Kerk op aarde door het geloof mag zien op de verhoogde Parakleet, Jezus Christus, in de troon! En tegelijk onuitsprekelijk rijk als ervaren mag worden in de ziel dat de Trooster, de Heilige Geest, in het hart woont en werkt. En vooral als dan door het geloof gezien mag worden dat die troost een fundament heeft, die gegrond is in het bloed van Christus. Dan is het weleens zo uitgedrukt: 'gegronde troost is dubbele troost!' Dat heeft alles te maken met de enige troost, beide in het leven en sterven. Troost vanuit het verzoenend sterven en ingebrachte bloed van Jezus in de hemel. Troost van Gods Geest, 'dat Hij ook mij gegeven is, opdat Hij mij door een waar geloof Christus en al Zijn weldaden deelachtig make, mij trooste en bij mij eeuwiglijk blijve' (HC, Zondag 20, antwoord 53b).

Lezer(es), kent u iets van die enige troost en van die twee Troosters? Of bent u nog 'dubbel troosteloos'?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.